

Komandi partur:
Komandi partur verður tann fyrri av tveimum pørtum um ættirnar hjá Jens Wennigsted og Niels Christoffer Winther

Óli Jacobsen
olijacobsen@olivant.fo

Spæl var einki, so tað mátti dragast við hond. Eg dró, men eina ferð, nú er fast í botn. Eg royndi tað, eg kundi, men fekk ikki línuna leysa aftur. Formaðurin fór so at draga, meðan eg skuldu stýra upp. Men línan slitnaði, og hann bað meg stíma til hina boyuna, so dragast kundi frá hinum endanum.

Men tá var blivin stormur, og eg var veruliga blivin bangin. Eg gjørdi ikki mætari enn at taka formannin av ræði og stýrði móti Lillie.

Eg legði einki í tað. Sigmund og pápi vóru systkinabørn, tí tordi eg at gera hetta.

Tá vit koma til skipið, eru tveir bátar afturkomnir og eru tiknir inn á dekkið.

Tað var so ringt veður, og tað hivaði so illa, at viðhvørt var báturin ájavnt lúnningina og hinvegin kundu vit síggja uppundir botnin á skipinum. Hetta kundi vera vanda-mikið.

Vit máttu passa okkum løgið, tá ið báturin hivaði, at blaka fiskin uppá Lillie. Tað kundi bara vera einir seks fiskar hvørja ferð.

Róp í

Nú kemur róp í. Hin báturin, sum var eftir, og sum var frammanfyri Lillie, var holvdur. Í fyrsta umfari vóru vóru Christian Hendriksen og Hemming í Innarustovu komnir á kjøl, men so var báturin farin runt aftur. Tá sást einki til hesar báðar. Men nú var tann triði maðurin, Sofus Anthon Johannesen frá Gjógv, komin uppá kjølin. Hann var tað eldri enn hinir báðir, at hann visti, at tað nú snúði seg um at fáa nøglina úr bátinum fyri at sleppa luftini undir bátinum, so hann ikki skuldi fara runt aftur.

Nú ráddi um at fáa bjargað man-ninum av kjølinum. Hetta tók eisini sína tíð, tí líkindini vóru so vánalig, og sum líkindini vóru, kundu vit lættliga fingið somu lagnu.

Vit gjørdu so tað, at vit koyrdu fulla ferð á bátin og sigldu beint framvið tí holvda bátinum. Í tí vit sigla framvið, ryktu vit Sofus Anthon av kjølinum, sum hann helt so rimmarfast í.

So var at taka holvda bátin inn aftur. Hann mátti hivast upp eftir endanum fyri at fáa sjógvin burtur úr honum. Tá var tað sum í dreyminum hjá Tummasi við kistuni, sum fór upp eftir enda, tá ið hon kom í kirkjugarðin, og maður kom úr henni!

Sofus Anthon var sum rímligt er illa fyri. Sigmund Brest, sum var verfaðir Poul Nolsøe Kjølbro, kallaður Nølli, tørnaði inn saman við Sofus Anthon fyri at fáa hita í hann aftur. Hendan túri var sonur Sigmund, Tórálvur, við sum kokka-drongur.

Sofus Anton helt meg hava bjargað sær, tí eg av ræðslu hevði tikið formannin á bátinum av ræði. Ja, so merkiligt kundi tað vera.

Mjóvanes, Lillie og Austerlitz í Grønlandi

Sjómansheimið í Føroyingahavnini er komið mongum sjómanni væl við

Altíð fekk eg eisini heilsu frá honum, tá ið gjáarmenninir, brøðurnir Guttorm og Kjartan Klein, sum búði í Klaksvík, vóru við Gjógv, og teir kom heim aftur.

Minningarhald í Føroyingahavnini

So var at fara í Føroyingahavnina. Har var ein rúgva av føroyskum skipum og fiskimonnum. Tað kom nógv fólk umborð til okkara. Millum hesi vóru Johannes Bæk, fyristøðumaður á gamla sjómansheiminum í Føroyingahavnini, saman við tveimum synum. Um sjómansheimið ikki var tá, so høvdu tað verið tyngri dagar, enn tað annars vóru. Kona Bæk var eisini har, og so vítt eg minnst triggjar gentur,

sum arbeiddu á sjómansheiminum. Tey vóru stak blíð við okkum allar dagarnar, vit lógu inni.

Sunnudagin eftir var minningar-gudstænasta á sjómansheiminum fyri teir sum doyðu.

Manningin varð førd í land í báti. Hetta var áðrenn tað kundi leggjast at í Føroyingahavnini. Eg og Tórálvur vóru siðstir niðan á sjómansheimið. Tað var gott veður, og tað var proppfult av fólki. Vindeyguni vóru opin, so fólk kundu eisini sitauttan fyri og lurta. Kona Bæk tók okkum inn í køkin, har vit fingi ein góðan drekkamunn.

Vit fóru so út aftur at fiska, og nú manglaðu tveir mans. Hesir ungu dreingir, sum báðir vóru 21 og 22

ára gamlir, høvdu aftastu koyggjurnar báðumegin við í lugarinum, og nú vóru tær tómar. Tað kendist óhugaligt.

Tað var nógvur fiskur, so tað var skjótt, at vit fingi uppi skipið, umframt tað, sum vit landaðu í Grønlandi. Men nú vóru vit meira varnir, og hildu okkum inni á fjarðunum. Vit fiskaðu eisini langt inni í Streymfjørðinum. Ikki fóru vit longur út enn líka útum tey uttastu skerini.

Heimferðin var stríggjin. Veðrið var ringt, og vit høvdu 17 samdøgur heim. Vit høvdu havt 10 dagar yvir, so tað var munur á.

Tá ið vit komu á Klaksvík, hetta var 28 september, var nógv fólk og tók ímóti, og var hetta eisini í

samhuga við teir, sum ikki komu aftur.

Foreldrini hjá Christian vóru Gudmund Fr. og Sofía Elisabeth Henriksen. Tey búðu á Vágsheggnum í Klaksvík.

Hemming var sonur Elisabeth, systir Johan Syderbø, sum var besti-maður við henda túrin. Hemming vaks upp í Innarustovu í Kunoy.

Gevur nógv at hugsa um

Ein slik hending gevur sjálvandi nógv at hugsa um.

Vit lesa í sálmi 139,16: “Sum fostur sóu eygu Tíni meg, og í bók tíni stóðu teir allir uppskrivaðir, dagarnir ið ásettir vóru, áðrenn nakar av teimum enn var komin.”

Jú, dagarnir hjá Cristian og Hemming vóru taldir, men dagarnir hjá Óla Jákup, Heina Svarthamar og mær vóru ikki taldir tá. Nú eri eg einsamallur eftir av okkum trimum.

Eisini sigur Prædikarin 12, 1: “Hugsa um skapara tín á ung-dómsdøgum, áðrenn hinir óndu dagarnir koma, og árinu nærkast, sum tú fer at siga um: “Tey líkar mær ikki.””

Eg fylti 81 ár tann 11. september, so Harrin hevur givið mær mong ár at hugsa um mín skapara. Eina ferð kemur løtan, tá eg eins og hvør annar skal úr hesum heimi. Tá er gott at hava valt Jesus, sum sín Harra og Frelsara.

Tíðin aftaná Lillie

Árið eftir fór Byrger aftur við Lillie. Tá fóru teir fyrst á Suðurlandið við gørnum. Hetta gekk væl. Seinni varð farið til Grønlands á línuveiðu, og nú var fiskað frá skipinum.

Í 1951 fór Byrger at sigla við Britons Pride, eisini hjá Kjølbro, saman við pápanum. Men árinu 1952-54 sigldi hann við Sjúrðarberg, sum var trolari, sum Kjølbro hevði latið byggja í 1948, og sum var ein tann fremsti í landinum tá. Kaj Johannesen var skipari. Hetta var ein góður kjansur.

So fór hann at sigla við Polo, sum var eitt farmaskip hjá Kjølbro, sum fyri ein stóran part sigldi millum Føroyar og Danmark og Svøríki. Jógvan Páll Fjalsbak, var skipari.

Men Byrger fór so at sigla við nýggja Pride sum stýrimaður og skipari. Pride var tá roknað fyri at vera fremsta ferðamannaskip í landinum.

Eftir hetta fór hann at sigla sum skipari við fyrstu Ternuni um Leir-víksfjørð fyrst í 1970-unum. Hon var so framkomin, at hon tók bilar.

Byrger kom stóran part av síni tíð at sigla hjá Kjølbro, sum hann tí kom at kenna ógvuliga væl. Hann letur væl at Kjølbro bæði sum reiðari og sum menniskja.